

LIETUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJA
ISTORIJOS INSTITUTAS
LIETUVOS TSR ISTORIJOS PROBLEMINĖ MOKSLINĖ TARYBA

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

1977 METAI

VILNIUS „MOKSLAS“ 1978

INSTITUT OF HISTORY
OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE LITHUANIAN SSR
THE SCIENTIFIC PROBLEMICAL BOARD
OF THE HISTORY OF THE LITHUANIAN SSR

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

1977

VILNIUS

1978

INSTITUT FÜR GESCHICHTE
DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN DER LITAUISCHEN SSR
PROBLEMISCHER-WISSENSCHAFTLICHER RAT
FÜR GESCHICHTSFORSCHUNG DER LITAUISCHEN SSR

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

1977

VILNIUS

1978

АКАДЕМИЯ НАУК ЛИТОВСКОЙ ССР
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ
НАУЧНЫЙ СОВЕТ ПО ПРОБЛЕМАМ ИСТОРИИ ЛИТОВСКОЙ ССР

ЕЖЕГОДНИК
ИСТОРИИ
ЛИТВЫ

ГОД 1977

ВИЛЬНЮС «МОКСЛАС» 1978

Redakcinė kolegija

Jonas DOBROVOLSČAS, Vytautas MERKYS, Vacys MI-
LIUS, Giedrė NIUNKIENĖ, Rita STRAZDŪNAITĖ (sek-
torė), Henrikas ŠADŽIUS, Adolfas TAUTAVIČIUS, Bro-
nius VAITKEVIČIUS (vyr. redaktorius), Regina
ŽEPKAITĖ (vyr. redaktoriaus pavaduotoja)

Išleista pagal LTSR MA Istorijos instituto užsakymą

ЕЖЕГОДНИК ИСТОРИИ ЛИТВЫ. ГОД 1977
На литовском языке
Вильнюс, «Мокслас», 1978 г.

LIETUVOS ISTORIJOS METRAŠTIS, 1977

Redaktorės: A. Bendorienė, S. Ivanovienė. Viršelio dailininkas R. Di-
chavičius. Meninis redaktorius A. Žvilius. Techninė redaktorė N. Ma-
rozaitė. Korektorės: A. Sidarkevičienė, L. Balaikienė.

IB 734

Duota rinkti 1978.IX.4. Pasirašyta spausdinti 1978.XII.26. LV 11591.
Popierius: spaudos Nr. 1, form. 70×90¹/₁₆. 14,63 sp. l. 16,88 apsk. l. l.
Tiražas 1500 egz. Kaina 2,60 rb. Leidykla „Mokslas“, Vilnius, Žvaigž-
džių g. 23. Spausdino „Pergalės“ sp., Vilnius, Latako g. 6.
Užsak. Nr. 6106.

M 10604—232 Z—78
M 854(10)—78

© LTSR MA Istorijos institutas, 1978

BIBLIOGRAFIJA

LIETUVOS TSR MA ISTORIJS INSTITUTO LEIDINIŲ 1977 m. BIBLIOGRAFIJA

a. Planiniai darbai

Didysis Spalis ir Lietuva [Straipsnių rinkinys]. Red. kolegija: K. Navickas (ats. red.), H. Šadžius ir M. Tamošiūnas. V., „Mokslas“, 1977, 308 p. (VVU, PII. MAII.) Bibliogr. nuorodos išnašose. 16,17 sp. l. 5000 egz. Aut.: E. Baltinienė, R. Čepas, E. Jančiauskas, J. Jarmalavičius, V. Kancevičius, J. Lojko, K. Navickas, O. Pakėnienė, Z. Rulis, A. Sabaliauskas, V. Sinkevičius, K. Surblys. Sudaryt.: V. Pšibilskis.

Rec.: Marcinkevičius J. Tiesa apie Spalį. — Leniniečių balsas (Taur.), 1977, lapkr. 24; Pšibilskis V. Leidinys Spalio 60-mečiui. — Naujos knygos, 1977, Nr. 8, p. 16—17; Rakūnas A. Spalis ir Lietuva. — Komunistas, 1978, Nr. 9, p. 81—83. Tas pats žurn. rusų k.

Etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1975 ir 1976 metais. Medžiaga konferencijai, skirtai 1975 ir 1976 m. etnografinių ekspedicijų rezultatams aptarti. Vilnius, 1977 m. gruod. 28 d. Red. kolegija: I. Butkevičius, V. Milius ir V. Morkūnas (ats. red.). V., 1977. 227 p. su iliustr., lent. ir žemėl. (MAII.) Bibliogr. nuorodos išnašose. Santr. rusų k. 14,25 sp. l. 500 egz. op. Aut.: I. Butkevičius, K. Čerbulėnas, A. Daniliauskas, P. Dundulienė, K. Galaunienė, R. Giedrienė, P. Kalnius, J. Kasperavičius, V. Kulikauskienė, J. Laniauskaitė, J. Mardosa, R. Merkienė, V. Milius, M. Miliuvienė, V. Morkūnas, K. Račkauskas, V. Stanikūnas, G. Talat-Kelpšaitė-Niunkienė, P. Vėlyvis, A. Vyšniauskaitė. op

Iš lietuvių kultūros istorijos. T. 9. Vyšniauskaitė A., Laniauskaitė J. Valstiečių linininkystė ir transportas. Red. kolegija: M. Jučas, V. Morkūnas (ats. red.) ir L. Mulevičius. V., 1977. „Mokslas“, 231 p. su iliustr. ir žemėl. (MAII.) Lit. sąrašas: p. 125—134, 207—210. Santr. rusų k., p. 213—217, vok. k., p. 218—222, 20,31 sp. l. 4000 egz.

Rec.: Merkienė R. Valstiečių linininkystė ir transportas. — Naujos knygos, 1977, Nr. 5, p. 27—28.

Leonas Mulevičius. Literatūros rodyklė. (1957—1976). V., 1977. 15 p. (MAII.) (op) 0,93 sp. l. Sudaryt.: O. Adomonienė.

Lietuvos istorijos metraštis. 1976 m. Red. kolegija: J. Dobrovolskas, V. Merkys, V. Milius, G. Niunkienė, R. Strazdūnaitė (sekr.), H. Šadžius, A. Tautavičius, B. Vaitkevičius (vyr. red.) ir R. Žepkaitė (vyr. red. pav.). V., „Mokslas“, 1977. 181 p. (MAII. LTSR istorijos problem. moksl. taryba.) Bibliogr. nuorodos išnašose. Santr. rusų, anglų ir vok. k. 12,87 sp. l. 1500 egz. Aut.: O. Adomonienė, I. Butkevičius, G. Česnys, J. Dobrovolskas, A. Gaigalaitė, E. Gudavičius, J. Jurginis, N. Kastanauskaitė, Z. Kiaupa, J. Krikštopaitis, R. Kulikauskienė, J. Kuzmaitė, S. Lazutka, I. Lukšaitė, R. Merkienė, V. Merkys, M. Michelbertas, V. Milius, A. Miškinis, L. Mulevičius, V. Niunka, S. Overaitė, R. Rimantienė, F. Sliesoriūnas, A. Stravinskis, E. Šopa, M. Tamošiūnas, A. Tautavičius, A. Tyla, J. Tumelis, B. Vaitkevičius, L. Vaitkunskienė, A. Visockis, A. Vyšniauskaitė, P. Žostautaitė.

Lietuvos Tarybų valdžios dekretai. 1918—1919. Dokumentų rinkinys. Ats. red. [ir įvado „Socializmo kūrimo Lietuvoje pradžia“, p. 7—21, aut.] B. Vaitkevičius. V., „Mintis“, 1977. 168 p. (MAII.) 7,35 sp. l. 3000 egz. Sudaryt.: E. Dirvelė.

Lietuvos TSR archeologijos atlasas. Kn. 3. I—XIII a. pilkapynai ir senkapiai. Red. R. Rimantienė. V., „Mokslas“, 1977. 192 p. (MAII.) Lit. sąrašas: p. 162—171. Santr. rusų ir vok. k. p. 173—190. 22,82 sp. l. 2000 egz. Parengė: A. Tautavičius.

Priedas: Žemėlapiai. 12 atsk. lapų aplanke.

Morkūnas V. Nuo tamsos ligi tamsos. (Žemės ūkio darbininkų buitį Lietuvoje 1919—1940 m.) Red. A. Vyšniauskaitė. V., „Mokslas“, 1977. 204 p. (MAII.) 11,13 sp. l. 1000 egz.

Pirmieji žingsniai kolektyviniu keliu. (I Tarybų Lietuvos kolūkiečių suvažiavimo, įvykusio 1948 m. gruod. 21—23 d., medžiaga). Red. kom-ja: M. Jučas, V. Merkys ir B. Vaitkevičius. V., 1977. 111 p. (MAII. Acta historica Lituania. 11.) 7 sp. l. 1000 egz. Sudaryt.: G. Butkus.

Tarybinės Klaipėdos istorijos klausimai. Red. kolegija: M. Jučas, S. Overaitė (ats. red-riai), V. Milius ir E. Šopa. V., 1977. 160 p. su iliustr., lent. ir planas. (MAII.) Bibliogr. nuorodos išnašose. 8,4 sp. l. 1000 egz. Aut.: K. Adomonis, I. Butkevičius, J. Dobrovolskas, B. Dundulis, R. Elertienė, N. Kairiūkštytė, A. Každailis, A. Matulevičius, V. Milius, A. Vaitiekūnas, G. Vaskela, A. Vyšniauskaitė, R. Volkaitė-Kulikauskienė, P. Žostautaitė.

Боевая дружба белорусского и литовского народов (1941—1945). Материалы науч. конференции «Участие трудящихся Белоруссии и Литвы в борьбе советского народа за Победу в Великой Отечественной войне». Вильнюс, 10 апр. 1975 г. Отв. ред.: Г. Шаджюс и А. И. Залесский. В., «Мокслас», 1977. 88 с. (ИИАН, АН БССР. Ин-т истории.) 4,62 печ. л. 1000 экз. Авт.: А. И. Залесский, И. С. Кравченко, В. Нюнка, П. Штарас, Г. А. Шаджюс, Э. Ф. Языкович.

Коллективизация крестьянских хозяйств Литовской ССР. Сборник документов и материалов. Red. kolegija: Ф. Беляускас, Б. Вайткявичюс, Б. Вонсявичюс, В. Даумене, Ю. Ермалавичюс, А. Ефременко (отв. ред.), К. Сурблис, Г. Шаджюс и Р. Шармайтис. В., «Мокслас», 1977. 511 с. с табл. (ГАУ при Совете Министров СССР. Ин-т марксизма-ленинизма при ЦК КПСС. Ин-ты истории и экономики АН СССР. История коллективизации сельск. хоз-ва. Документы и материалы. Гл. ред.: П. Н. Поспелов (гл. ред.) и др. АУ. ИИП. АНИИ.) Библиогр. ссылки в подстроч. примеч. 32 печ. л. 1500 экз. Сост. Г. Буткус, Р. Ермалавичене, Ю. Ермалавичюс, А. Ефременко, Л. Каласаускене, Е. Шоба.

Rec.: Jarmalavičius J. Dokumentai apie kolektyvizaciją.—Naujos knygos, 1977, Nr. 1, p. 16—17.

Материалы научной конференции молодых историков Литвы и Белоруссии, посвященной 60-летию Великой Октябрьской социалистической революции (декабрь 1977 г.). Редколлегия: С. Вайтекус, Н. Иванов, Л. Поболь, К. Струмскис (отв. ред.), С. Талапина, А. Шолюнас. В., 1977. 118 с. (ИИАН. ИИАН БССР.) 6,9 печ. л. 250 экз. Авт.: П. Арлаускас, В. Богомольников, Л. Бурцева, С. Вайтекус, В. Вергей, А. Висоцкис, В. Григорьева, Е. Грунскис, С. Жигарас, П. Н. Иванов, П. Ксензов, М. Кураускайте, О. Левко, Д. Лемежене, О. Либезин, Б. Пузинавичюс, И. Рякшишус, М. Старовойтов, К. Струмскис, С. Талапина, Н. Токарев, О. Трусов, В. Улявичюс, В. Шадыро, А. Шолюнас, В. Якубовский.

b. Neplaniniai darbai

Jefremenka A. Kolūkinės santvarkos pergalė Lietuvoje. Ats. red. B. Vaitkevičius. V., „Mokslas“, 1977. 91 p. su iliustr. ir lent. (Lietuvos istorija.) 4,2 sp. l. 4000 egz.

Rec.: Bendorienė A. Kolūkių kūrimas Lietuvoje.—Naujos knygos, 1977, Nr. 10, p. 3; Skebas V. Naujo kelio pradžia.—Valstiečių laikraštis, 1977, lapkr. 15; Gaigalaitė A. Šiandieniniai laimėjimai džiaugiantis.—Komunistas, 1978, Nr. 7, p. 82—84. Tas pats žurn. rusų k.

Petuchauskas M. Teatro akimirkos.—V., „Mintis“, 1977. 136 p. su iliustr. 5,95 sp. l. 5000 egz.

Rec.: Macaitis S. Akimirkų pamokos.—Literatūra ir menas, 1978, vas. 25, p. 10.

Religinės kovos ir erezijos Lietuvoje. [Straipsnių rinkinys.] Red. kom-ja: P. Aksamitas, J. Jurginis, A. Martinonis. V., „Mintis“, 1977. 112 p. su iliustr. (LTSR Ateizmo muziejus.) Lit. sąrašas: p. 111. Bibliogr. nuorodos išnašose. Str. santr. rusų k., p. 107—110. Aut.: E. Gu-

davičius, J. Jurginis, Z. Kiaupa, I. Lukšaitė, A. Šidlauskas, V. Urbanavičius. 7,1 sp. l. 3000 egz.

Rec.: Laurinaitis V. — Kauno tiesa, 1977, birž. 12; Martinonis A. Religinės kovos Lietuvoje. — Naujos knygos, 1977, Nr. 6, p. 23.

Strumskis K. Per bendradarbiavimą į suklestėjimą. (Tarybų Lietuvos bendradarbiavimas su kitomis taryb. respublikomis, kuriant ir vystant socializmą 1945—1965 m.) V., „Mokslas“, 1977, 277 p. 14,7 sp. l. 300 egz.

Rec.: Maculevičienė L. Broliškų tautų šeimoje. — Naujos knygos, 1977, Nr. 10, p. 2—3; Poškus S. Broliškų tautų parama. — Mokslas ir technika, 1971, Nr. 1, p. 57.

Савицкас А. Беспокойное путешествие. М., «Сов. художник», 1977, 328 с. с ил. 24 печ. л. 10 000 экз.

Rec.: Костырко С. «Беспокойное путешествие» художника. — Веч. новости, 1977, 2 авг. То же на лит. яз.; Листов С. — Сов. Клайпеда, 1977, 14 дек. То же на лит. яз.; Слудкис М. Стремление к гармонии. — Сов. Литва, 1977, 3 дек; Kisarauskas V. Tarybotų automonografija. — Pergalė, 1977, Nr. 9, p. 173—175; Malcienė M. Kūrybiniu nerimu alsausojantis. — Kultūros barai, 1977, Nr. 12, p. 56—57; Sluckis M. Apie epochą ir save. — Tiesa, 1977, rugs. 10.

FILOSOFIJOS, TEISĖS IR SOCIOLOGIJOS SKYRIAUS PRIE LIETUVOS TSR MA ISTORIJOS INSTITUTO 1977 m. LEIDINIŲ BIBLIOGRAFIJA

a. Planiniai darbai

Filosofija, sociologija ir teisė. Informacinis biuletenis. Informacinis biuletenis Nr. 5, 1977 gegužis. V., 1977. 22 p. (MAI. Filos., teisės ir Sociologijos sk. Omiga). Sudaryt.: A. Červinskaja, A. Degutis, S. Rapoportas, A. Varanavičius, op

Социалистические проблемы взаимодействия личности и социальных групп в условиях развитого социалистического общества. Материалы к науч. конференции. Паланга, 1977 г. Редколлегия: ...П. Катинайте и др. В., 1977. (Прибалт. отд.-ние Сов. социолог. ассоциации АН ЛитССР. АНИИ. Отд. философии, права и социологии.) оп Сост.: Р. Григас, М. Дамидавичюс, А. Митрикас.

Сб. № 1. Секция «Социологические проблемы развития производственных коллективов и социального планирования». 191 с. со схем. 11,16 печ. л. 400 экз. Авт.: А. Абдуллаев, Б. Битинас, Ю. Ванас, Р. Григас, Г. Гращенко, А. Гусев, Т. Елисева, О. Ермаков, Л. Зиле, А. Иванов, К. Керем, А. Кличюс, Г. Леденева, Ю. Лившиц, Г. Липнявичюс, А. Марчинкас, Б. Махмудов, Д. Михайлов, З.-В. Моркунас, М. Павельсон, В. Пароль, М. Рандвэр, С. Рапопорт, Э. К. Свиклас, Р. Тамошюнене, В. Тарасов, О. Токарева, Л. Топс, Х. Халлик, А. Чюжас, Ю. Эйдукас, Р. Юрида.

Сб. № 2. Секция «Социологические проблемы молодежи и образования». 124 с. с табл. 7,21 печ. л. 400 экз. Авт.: Л. Барзджюкене, В. Гентвайните, П. Кенкман, А. и М. Кирк, Ю. Леонавичюс, А. Литвинова, Я. Макавяцкайте, А. Матуленис, Э. Раска, Ю. Саарнийт, М. Тальюнайте, А. Тапараускене, М. Титма, Я. Ууекюла, Д. Фишмейстаре, М. Эрме.

Сб. № 3. Секция «Социологические проблемы семьи и быта», «Социологические проблемы медицины и здравоохранения». 144 с. с табл. 8,37 печ. л. 300 экз. Авт.: А. Аугустинавичюте, В. Баршис, А. Баубинене, И. С. Глазунов, А. Гоштаутас, В. Грабаускас, А. Гринявичюс, А. Жемайтйтис, И. Зориньш, Х. Каарма, В. Канеп, А. Келам, К. Кинк, Х. Курм, А. Лапиньш, А. Леонавичюс, Г. Орлеан, Т. С. Попов, К. Сегленице, Н. Я. Соловьев, С. Соломонов, А. Тавит, Э. Тийт, В. Титаренко, А. Титмонас, П. Эглите.

Сб. № 4. Секция «Социологические проблемы культуры и свободного времени», «Социологические проблемы эффективности средств массовой информации и пропаганды». 152 с. 8,83 печ. л. 300 экз. Авт.: А. Бальсис, П. Вихалемм, Ю. Галинайтите, В. Гросшмидт, К. Каск, А. Кастанаускайте, Р. Квелде, Б. Кроне, М. Круминь, В.-И. Лай-

дмяэ, М. Лауристин, Г. Матулене, Г. Минц, А. Митрикас, Л. Мишкинене, Ю. Моркунене, А. Непомнящий, Р. Плявина, А. Саар, С. Сардыко, А. Слуцк, А. Тамре, И. Триккель, И. Швөгжда, Х. Шейн.

Сб. № 5. Секция «Социологические проблемы социальной структуры общества». 107 с. с табл. 6,28 печ. л. 300 экз. Авт.: А. Ашкинис, М. Ашмане, Н. Барановский, М. Дамидавичюс, В. Каралюн, А. Кирх, М. Крузметра, К. Мамаева, В. Меньшиков, Э. Мурник, И. Недзвецкас, В. Пароль, Л. Пуудист, Э. Ранник, П. Речюнас, Х. Роотс, У. Сыгел.

b. Neplaniniai darbai

Etika ir humanizmas. Red. kolegija: A. Gaidys, E. Krakauskas, A. Kuzmickas, J. Lazauskas, R. Tidikis, V. Žemaitis (ats. red.), R. Žibaitis. V., „Mintis“, 1977. 317 p. (TSRS filosofų d-jos Lietuvos sk. Estetikos sekcija. Etikos etiudai.) Bibliogr. nuorodos išnašose. Santr. rusų k., p. 310—313. 14 sp. l. 15 000 egz. Aut.: J. Jurginis, B. Kuzminskas, J. Lazauskas, J. Morkūnienė, K. Rickevičiūtė, R. Tidikis, V. Žemaitis, R. Žibaitis.

Rec.: Kalenda Č. Žmogiškasis buities įprasminimas. — Mokslas ir gyvenimas, 1978, Nr. 4, p. 18; Kilienė Z. „Etikos etiudai“ atėjo pas skaitytoją. — Kauno tiesa, 1978, sausio 19, p. 5; Savickas H. Doroviniam tobulėjimui. — Tiesa, 1978, vas. 14; Žibaitis R. Pirmasis etikos etiudų rinkinys. — Naujos knygos, 1977, Nr. 2, p. 18—19.

Ona Adomonienė